

Το πρότυπο της σύγχρονης μητέρας (ή μήπως όχι ;)

Η σύγχρονη κοινωνία μάς απαιτεί γρήγορους ρυθμούς, γνώσεις, εξειδικεύσεις, σπουδές, επαγγελματική αποκατάσταση, οικονομική ευμάρεια, χαρούμενη οικογένεια, κοινωνική ζωή, ενεργά μέσα κοινωνικής δικτύωσης, υγιεινή διατροφή, αδύνατο και γυμνασμένο σώμα, «στυλ» κι άλλα ακόμα για τα οποία θα μπορούσα να γράψω ένα μακροσκελές ξεχωριστό άρθρο. Ωστόσο σε αυτό το άρθρο, θα προσπαθήσω να βρω πού ακριβώς βρίσκεται αλλά και πώς αντιμετωπίζεται πλέον, ο ρόλος της μητέρας, σε αυτήν την γρήγορη υπερκαταναλωτική, καπιταλιστική και υλιστική εποχή.

Η μητρότητα, όπως και να το κάνουμε, από όποια οπτική κι αν το δούμε, αποτελεί ένα βασικό ρόλο τόσο σε προσωπικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο. Τι περιμένουμε όμως τελικά από μία μητέρα σήμερα; Ποιες είναι εκείνες οι προσδοκίες της κοινωνίας που τελικά «οφείλει» να εκπληρώσει μία μητέρα ; Και κυρίως, με τι κόστος;

Αν παρατηρήσει κάποιος τις διαφημίσεις για βρεφικά προϊόντα, θα δει όμορφες γυναίκες (με αναλογίες μοντέλου), χαρούμενες και ανέμελες να ταΐζουν τα επίσης χαρούμενα και πανέμορφα παιδιά τους σε ένα επίσης πανέμορφο σπίτι. Μα πράγματι, τι ευτυχία! Ακόμη καλύτερες είναι οι διαφημίσεις για πάνες, στις οποίες πανέμορφες και εντελώς ξεκούραστες γυναίκες τρέχουν χαριτωμένα πίσω από τα νήπια που προσπαθούν να αποφύγουν την αλλαγή της πάνας. Μα πράγματι, τι χαριτωμένο θέαμα! Από την άλλη βέβαια, ουδεμία σχέση υπάρχει με την πραγματικότητα, όπως είναι λογικό. Δεν ξέρω πώς ακριβώς θα μπορούσε να ένιωθε μια μητέρα με ανάκατα μαλλιά, λερωμένα ρούχα, παλεύοντας ακόμα με την διαφορετική εικόνα τους σώματός της και έχοντας μαύρους κύκλους , βλέποντας τέτοιες διαφημίσεις. Βέβαια θα μου πεις, πως είναι απλώς μια διαφήμιση και τίποτα παραπάνω. Δεν ξέρω όμως αν θα συμφωνήσω με το «τίποτα παραπάνω». Μήπως αυτό το «τίποτα παραπάνω» βασίζεται στις αντιλήψεις που θέλουν τις γυναίκες να φέρονται σαν άλλοι υπερήρωες;

Πώς αλλιώς μια γυναίκα που μόλις άλλαξε ολόκληρη η ζωή της , θα καταφέρει να είναι η γυναίκα που ήταν πριν; Ωραίο σώμα – σαν να μην έχει γεννήσει (το λέμε πάντα λες και είναι κάτι καταστροφικό) , ξεκούραστο πρόσωπο-λες και δεν έχει πλέον την ευθύνη ενός άλλου ανθρώπου, καθαρό σπίτι-λες και έχει τη διάθεση και την αντοχή, όρεξη για εξόδους;-λες και θέλει, όρεξη για σεξουαλική ζωή-γιατί ο άντρας της έχει ανάγκες, χρόνο να δουλέψει –γιατί φυσικά και οι γυναίκες πρέπει πάντα να δουλεύουν για να νιώθουν ανεξάρτητες, τέλειες παιδαγωγικές μεθόδους-μα ζούμε στην εποχή της υπερπληροφόρησης(πώς μπορεί να μην ξέρει);

Τόσες πολλές απαιτήσεις, που έχουν πλέον εσωτερικευθεί σαν άλλοι άτυποι κανόνες και συναντάς συχνά μητέρες τόσο καταβεβλημένες, που αναρωτιέσαι αν τελικά μπορούν να χαρούν το νέο τους ρόλο. Μα πώς αλλιώς θα καταφέρει κανείς κάτι που είναι πρακτικά αδύνατο, αν δεν αποκτήσει δυνάμεις υπερανθρώπινες; Και με ποιο δικαίωμα απαιτούμε κάτι τέτοιο; Έπειτα έρχονται και τα γνωστά και κλασικά «μαμαδόμετρα» και οι γνωστές και οι κλασικές «κόντρες». Δε θήλασες ; Γιατί; Θήλασες; Για πόσο; Δουλεύεις; Πώς μπορείς και αφήνεις το παιδί σου; Δεν δουλεύεις; Σου αρέσει να κάθεσαι ε;

Άπειρες ανούσιες συγκρίσεις και σχολιασμοί για το πώς θα χειριστεί μια ενήλικη γυναίκα το σώμα της και τη ζωή της. Μα θα μου πεις, γιατί κάποιος να επηρεαστεί; Κι εγώ θα σου πω, πως μια νέα μητέρα έχει

άπειρους φόβους και αμέτρητες ανασφάλειες που φυσικά την καθιστούν ευάλωτη και επιρρεπή στο να εγκλωβιστεί στα σχόλια και στις συμβάσεις που τις επιτάσσει ο περίγυρος. Η σύγχρονη μητέρα δεν οφείλει απλά να αναθρέψει το παιδί της, αλλά ταυτόχρονα οφείλει να ζει σαν να μην είναι μητέρα. Ας δώσουμε σε αυτές τις γυναίκες λίγο χώρο να αναπνεύσουν, λίγο χρόνο να συνειδητοποιήσουν τις τρομερές αλλαγές στη ζωή τους. Ας είμαστε αυτοί οι περαστικοί που χαμογελούν με κατανόηση σε μία μητέρα στη στάση του μετρό, που προσπαθεί να κουμπώσει το μπουφάν του παιδιού της. Ας πούμε σε αυτές τις μητέρες πως δε χρειάζεται να κάνουν τα πάντα και πως επίσης δεν χρειάζεται να κάνουν τα πάντα σωστά. Πώς θα ήταν άραγε εάν οι μέλλουσες μητέρες γνώριζαν εξ αρχής, πως η μητρότητα δεν είναι ένα χαρούμενο διαφημιστικό σποτ, αλλά πως επίσης ενέχει άγχος, απογοήτευση, ματαιώση, κούραση και λάθη, στο μεγαλύτερο μέρος της; Λάθη ανθρώπινα. Ίσως να έπαυαν να είναι κι αυτές τόσο αυστηρές με τον εαυτό τους. Ίσως σταματούσαν να χαλούν τις ώρες και τις μέρες τους, σκεπτόμενες τι θα μπορούσαν να είχαν κάνει αλλιώς. Ίσως αναγνώριζαν πως είναι απλά άνθρωποι, σαν όλους τους υπόλοιπους. Ίσως κατανοούσαν πως τα παιδιά τους δε χρειάζονται υπερήρωες αλλά ευτυχισμένες μητέρες. Πόσες φορές έχουμε πει κι εμείς, έστω και άθελά μας τη λάθος λέξη στη λάθος στιγμή; Πόσες φορές μπορούσαμε να βοηθήσουμε μία μητέρα μέσα στο λεωφορείο με ανήσυχα παιδιά και δεν το κάναμε; Μπορούμε να αλλάξουμε με απλές και καθημερινές πράξεις κατανόησης και βοήθειας. Μπορούμε να γίνουμε η κοινωνία που αγκαλιάζει και δίνει χώρο στη μητρότητα, ακριβώς όπως είναι. Κι αν αυτή η σκέψη είναι ακόμα μακρινή, μπορούμε τουλάχιστον να είμαστε εκείνοι που θα προτρέψουμε έστω και μία μητέρα να ζητήσει βοήθεια, χωρίς να αισθάνεται ανεπαρκής για αυτήν της την κίνηση.

Ας μην ξεχνάμε πως «it takes a village to raise a child»

Αλίκη Παπαρίζου